

Vlaams
Parlement

stuk **2541** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 24 mei 2014 (2013-2014)

Gedachtewisseling

over de uitvoering van het decreet van 20 april 2012
houdende de organisatie van kinderopvang
van baby's en peuters

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid
uitgebracht door mevrouw Vera Van der Borght

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers.

Vaste leden:

de dames Sonja Claes, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de dames Mia De Vits, Else De Wachter;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de dames Caroline Bastiaens, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de heren Frank Creyelman, Wim Van Dijck, Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

INHOUD

I.	Toelichting door de heer Filip Winderickx, afdelingshoofd Kinderopvang, en de heer Dieter Vanhecke, transitie-manager	4
1.	Historiek	4
2.	Doelstellingen	4
3.	Vergunning voor kinderopvang	4
4.	Vergunning en handhaving	5
5.	Aantal kinderbegeleiders/ratio	5
6.	Subsidies – overzicht	6
7.	Subsidies – principes	6
8.	Subsidies – aanpak	7
9.	Subsidies – groeipad	7
10.	Het inkomenstarief	7
11.	Bestellen = betalen	8
12.	Buitenschoolse opvang?	9
13.	Toekomst?	9
II.	Vragen van de leden	9
III.	Antwoord	15
IV.	Replieken	22
	Gebruikte afkortingen	23

Op woensdag 26 maart 2014 hield de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid een gedachtewisseling over de uitvoering van het decreet van 20 april 2012 houdende de organisatie van kinderopvang van baby's en peuters. Mevrouw Katrien Verhegge, administrateur-generaal, de heer Filip Winderickx, afdelingshoofd Kinderopvang, en de heer Dieter Vanhecke, transitie-manager, Kind en Gezin, namen aan de gedachtewisseling deel.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER FILIP WINDERICKX, AFDELINGSHOOFD KINDEROPVANG, EN DE HEER DIETER VANHECKE, TRANSITIEMANAGER

1. Historiek

De heer *Filip Winderickx* weet dat het complexe en heterogene landschap van de kinderopvang historisch gegroeid is. Er is de erkende en gesubsidieerde opvang, de zelfstandige opvang met attest van toezicht, deels gesubsidieerd, deels niet-gesubsidieerd, de opvang met toestemming en de gemelde opvang. Ook de regelgeving is complex en heterogeen, zowel de kwaliteitsvoorwaarden als de subsidiesystemen. Iedereen kan kinderopvang starten zonder aan kwaliteitsvoorwaarden te moeten voldoen. Een vereenvoudiging van dit systeem is noodzakelijk.

De uitdaging bestaat erin om alles op elkaar af te stemmen. Het Vlaams regeerakkoord van 1999 maakte voor het eerst melding van een totaalbeleidsplan voor de kinderopvang. Sindsdien zijn heel wat initiatieven in die richting genomen: de toekomstgroep Kinderopvang, het Vlaams regeerakkoord van 2004, de conceptnota van 2006 van Kind en Gezin, de proefprojecten Centra voor Kinderopvang en het Vlaams regeerakkoord van 2009. In heel dat traject van voorbereiding van verandering en reorganisatie werden alle stakeholders zoveel mogelijk vanaf het begin betrokken. Er werd rekening gehouden met alle input die aldus werd verkregen. De regelgeving is het resultaat van een synthese. Daaruit zou moeten blijken wat het gemeenschappelijke doel kan zijn van de kinderopvang in Vlaanderen en welke middelen men daarvoor ter beschikking kan en wil stellen. Wellicht is niet iedereen tevreden met alle aspecten van het resultaat, maar iedereen vindt er ook wel positieve zaken in. Het decreet van 20 april 2012, met zijn uitvoeringsbesluiten, heeft een vrij groot maatschappelijk draagvlak.

2. Doelstellingen

De doelstelling is om tegen 2020 een aanbod te realiseren dat aan alle behoeften kan voldoen. Tegen 2016 moet er een opvang zijn voor de helft van de kinderen jonger dan drie jaar. De opvang moet toegankelijk en betaalbaar zijn voor de ouders. Hij moet ook kwaliteitsvol zijn. De sector moet leefbaar zijn. Op basis van die doelen worden de uitvoeringsbesluiten uitgewerkt. Wellicht is niet alles onmiddellijk realiseerbaar. Veel heeft te maken met de budgettaire context. De implementatie start op 1 april 2014. Het is de bedoeling om sterk in te zetten op het mogelijk maken van kinderopvang, in samenspraak met het agentschap Zorginspectie en met de sector zelf.

3. Vergunning voor kinderopvang

De heer *Dieter Vanhecke* gaat eerst in op het vergunningsbesluit dat in november 2013 werd goedgekeurd. Dat besluit bepaalt de voorwaarden waaraan iedere opvang minimaal moet voldoen. Het is een stroomlijning van de kwaliteitsvoorwaarden in de verschillende regelgevingen. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen start- en werkingsvoorwaarden. Aan de startvoorwaarden moet men voldoen vooraleer men een vergunning aanvraagt. Aan de werkingsvoorwaarden moet men voldoen van zodra men effectief van start gaat. In de toekomst kan men dus niet meer zomaar starten. Men moet eerst een vergunning hebben. Men moet dus vooraf goed nadenken waaraan men begint.

De belangrijkste verwachtingen in het kader van de vergunningsvoorwaarden zijn opgesplitst in zes hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk gaat over de infrastructuur, het tweede over veilig-

heid en gezondheid. Waar mogelijk wordt er gestreefd naar deregulering en naar responsabilisering van de organisator. Het derde hoofdstuk gaat over de omgang met de kinderen en de gezinnen, het vierde bevat de voorwaarden voor de personen die in de kinderopvang werkzaam zijn, en het vijfde gaat over het organisatorische management. Dat gaat onder andere over kwaliteitszorg en geldt alleen voor organisatoren met meer dan achttien kindplaatsen. Het laatste hoofdstuk regelt een aantal samenwerkingsvoorwaarden. Als er in de gemeente een lokaal loket is, dan moet men daar bijvoorbeeld mee samenwerken.

4. Vergunning en handhaving

Het besluit bevat een aantal nieuwe voorwaarden voor bepaalde sectoren. Het is zeker niet de bedoeling om de opvang onmogelijk te maken. De bestaande opvang moet kunnen blijven bestaan en zal automatisch een vergunning krijgen. Daarenboven is het de bedoeling om nieuwe opvang mogelijk te maken. Bij het invoeren van de nieuwe voorwaarden worden er ook overgangsmaatregelen ingebouwd. De overgangsperiodes zijn divers en heel ruim. Voor de infrastructuur bedraagt de overgangsperiode drie jaar en voor de kwalificatie van de kinderbegeleiders tot tien jaar. Als er daarna nog problemen zijn, dan zijn er ook afwijkingen mogelijk. Het is bijvoorbeeld niet altijd evident om de bestaande infrastructuur aan te passen aan de nieuwe regelgeving. Ook voor de kwalificatievereisten zijn er afwijkingen mogelijk. Iedere kinderbegeleider en iedere verantwoordelijke die de voorbije vijf jaar minstens drie jaar gewerkt heeft, wordt vrijgesteld van de kwalificatieverplichting. Men gaat ervan uit dat deze mensen over voldoende ervaring beschikken.

Bepaalde zaken zullen op 1 april 2014 onmiddellijk veranderen. De organisatoren hebben echter tijd nodig om zich in het nieuwe kader te schikken. Daarom zijn er met het agentschap Zorginspectie afspraken gemaakt over realistisch toezicht en handhaving in 2014. De veiligheid van de kinderen moet uiteraard altijd gewaarborgd blijven.

Kind en Gezin en zijn partners zullen de sector zo goed mogelijk ondersteunen in deze transitie. Kind en Gezin zal een aantal instrumenten ter beschikking stellen, onder andere een risico-checklist, leermodules voor kwaliteitszorg en modellen van huishoudelijke reglementen. Ook de partners van Kind en Gezin, onder meer VoorZet en de koepelorganisaties, hebben heel wat ondersteunend materiaal ontwikkeld.

5. Aantal kinderbegeleiders/ratio

Een belangrijk element in het kader van de vergunning is de ratio of het aantal aanwezige kinderen per kinderbegeleider. Dat element is erg bepalend voor de kwaliteit van de kinderopvang. Op dit ogenblik verschillen de bepalingen sterk van de ene sector tot de andere. In de erkende en gesubsidieerde sector is er geen strikte aanwezigheidsnorm. Er is alleen een subsidienorm. Binnen die norm is de voorziening zelf verantwoordelijk voor het inzetten van de begeleiders. In de zelfstandige sector is er op dit ogenblik wel een strikte aanwezigheidsnorm. Daarbij is er sprake van leeftijdsdifferentiatie. Binnen leefgroepen met kinderen van diverse leeftijdscategorieën betekent dat voor de organisator echter veel rekenwerk.

Vanaf 1 april 2014 zal er nog slechts één norm zijn voor alle sectoren. Als er één begeleider is, dan mogen er maximaal acht kinderen aanwezig zijn. Als er meerdere begeleiders zijn, dan is er een maximum van negen kinderen per begeleider. Van zodra er meer begeleiders aanwezig zijn, kan men rekenen met een veelvoud van negen. Tijdens de rust van de kinderen kan de organisator echter werken aan een ratio van een op veertien vanaf de tweede begeleider, als dat in de praktijk mogelijk is. Voor de locaties waar alleen peuters worden opgevangen, is er voorzien in een overgangsperiode van zes jaar. Daar kan men vanaf de tweede begeleider werken met een ratio van een op tien.

Voor groepsopvang stelt de regelgeving om binnen de eigen mogelijkheden te streven naar een ratio van een op zeven. Voor gezinsopvang is de streefnorm een gemiddelde van een op vier per kwartaal. Dat is de norm die thans al van toepassing is voor de aangesloten onthaalouders.

6. Subsidies – overzicht

Een tweede belangrijk uitvoeringsbesluit is het subsidiebesluit dat de subsidievoorwaarden en -bedragen regelt. Het gaat om een trappensysteem. De eerste trap is de basissubsidie, te vergelijken met de huidige financiële ondersteuning binnen de zelfstandige kinderopvang. Het bedrag is ook precies hetzelfde. Deze subsidie geldt voor opvang met een minimaal aantal openingsdagen waar het Nederlands een plaats krijgt in de werking. Iedereen die thans de financiële ondersteuning voor zelfstandige kinderdagverblijven ontvangt, zal deze subsidie blijven ontvangen voor hetzelfde aantal plaatsen.

Trap 2 komt bovenop trap 1 en is de subsidie voor het inkomenstarief. Daarbij zijn er bepaalde voorrangsregels van toepassing. Trap 2 is van toepassing op alle zelfstandige IKG-kinderdagverblijven, de erkende kinderdagverblijven, de diensten voor onthaalouders en de zelfstandige onthaalouders met IKG. Het omvat het grootste aantal kinderopvangplaatsen.

Op trap 3 is er de plussubsidie, die bovenop de twee vorige trappen komt. Dat is de subsidie voor de opvang die zich richt tot kwetsbare gezinnen en die daarvoor specifieke voorrangsregels hanteert. Die subsidie komt in eerste instantie toe aan lokale diensten voor buurtgerichte kinderopvang die al een vergelijkbare opdracht vervullen, en aan een aantal projecten.

Het is een opbouwend systeem. Niemand zal een subsidie krijgen van een hogere trap zonder ook de subsidie te ontvangen van de lagere trap. Wie een subsidie krijgt van de hogere trap, moet ook voldoen aan de voorwaarden voor de subsidie van de lagere trappen. Men kan ook subsidies mengen. Men kan functioneren op trap 2 en ervoor kiezen om voor een aantal plaatsen door te groeien naar trap 3. Dit systeem is toegankelijk voor iedereen, binnen de beschikbare middelen.

Naast het trappensysteem zijn er nog twee modules, de module inclusieve opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte en de module flexibele opvang. Daarvoor worden de bestaande subsidiesystemen behouden. Voor de inclusieve opvang zijn dat de individuele inclusieve opvang en de structurele inclusieve opvang. Daarnaast zijn er ook de centra voor inclusieve opvang die bestaan sinds het najaar van 2013. Daarbij is een prestatiesubsidie mogelijk voor de opvang van kinderen met een specifieke zorgbehoefte. Ook voor flexibele opvang blijven de huidige voorwaarden bestaan. In de zelfstandige opvang is dat de financiële ondersteuning voor flexibele opvang. Dit wordt voortaan de basissubsidie voor flexibele opvang. In de erkende opvang zijn dat de flexibele urenpakketten, een gesubsidieerd aantal personeelsuren inzetbaar op de flexibele openingstijden. Ook het subsidiesysteem voor de diensten van onthaalouders of de gezinsopvang blijft bestaan, met zijn eigen voorwaarden.

7. Subsidies – principes

Bij de uitwerking van het subsidiebesluit stond de financiële leefbaarheid van de sector voorop. Thans is er wat betreft de subsidies voor kinderopvang die werkt met het inkomenstarief een groot verschil tussen de erkende en de zelfstandige sector. De erkende sector wordt alleen prestatiegebonden gesubsidieerd. De zelfstandige sector heeft een vast deel en een deel dat afhankelijk is van de bezetting. Het is de bedoeling om met het decreet beide systemen naar elkaar te laten toegroeien in de gestroomlijnde subsidietrap 2. Binnen trap 2 wordt er voor iedereen een vast deel ingevoerd en een deel op basis van prestaties. Voor de zelfstandige sector wordt het vaste subsidiedeel veel groter, voor de erkende sector zal het deel op basis van prestaties voortaan zwaarder doorwegen.

De subsidievoorwaarden verschillen van de vergunningsvoorwaarden. Aan de vergunningsvoorwaarden moet iedereen voldoen. Wie subsidies wil, moet echter aan bijkomende opdrachtvoorwaarden voldoen die verschillen naargelang de trap. Wie niet aan die bijkomende voorwaarden wil voldoen, kan dat. Opvang met vergunning zonder subsidie blijft mogelijk. Dat alles past binnen de Europese regels inzake staatssteun. Er is ook bewust gekozen voor subsidiëring van het aanbod en niet voor een directe oudersubsidie, zoals bijvoorbeeld in Nederland.

8. Subsidies – aanpak

Wie thans subsidies krijgt, zal ingepast worden in het nieuwe subsidiesysteem voor hetzelfde aantal subsidieerbare plaatsen. Een van de premissen bij de opmaak van het subsidiebesluit is dat iedere deelsector zijn middelen moet behouden. Het wordt wel mogelijk dat een bepaalde organisator minder krijgt, maar daarnaast zijn er ook organisatoren die erop vooruitgaan. Organisatoren die erop achteruitgaan, krijgen de eerste jaren een compensatie. Het is de bedoeling dat men zich zo organiseert dat men zijn subsidies optimaliseert.

Bij de start van het decreet is er nog een aanzienlijk verschil in subsidiebedragen binnen trap 2 voor de erkende groepsopvang en de zelfstandige kinderdagverblijven met IKG. Om budgettaire redenen moet dit huidige verschil in aanvang nog worden meegenomen. Het is de bedoeling dat dit verschil gefaseerd tegen 2020 verdwijnt. De te doorlopen fasen zijn in het subsidiebesluit opgenomen met als referentieniveau het huidige subsidieniveau van de erkende kinderdagverblijven. In het kader van die subsidie werd er ook in een aantal organisatorische voorwaarden voorzien, onder meer de rechtspersoonlijkheid, het werken met werknemers, de boekhouding en de ratio in de peutergroepen. Voor de voorzieningen met een lager subsidieniveau binnen trap 2 is er echter ook voorzien in een overgangsperiode, in afwachting van een hoger subsidieniveau.

9. Subsidies – groeipad

De doelstellingen van het decreet van 20 april 2012 zijn ambitieus. Tegen 2020 moet ieder kind met een behoefte aan opvang een plaats hebben. Tegen 2016 moet er een plaats zijn voor minstens de helft van de kinderen. Dat betekent dat er heel wat plaatsen moeten bijkomen tegen 2020. De opvang moet ook betaalbaar zijn. Daarom wil men zoveel mogelijk inkomensgerelateerde plaatsen creëren. Het creëren van financieel leefbare opvang wordt mogelijk door de gelijkschakeling binnen trap 2 tegen 2020. De toegankelijkheid houdt ook verband met de sociale functie van de kinderopvang. Kinderopvang is een belangrijk middel in de strijd tegen de kinderarmoede. Daartoe heeft Kind en Gezin voorzien in intervisietrajecten met voorzieningen en pedagogische ondersteuners. Op termijn is ook te evalueren of de subsidie op trap 3 voldoende is voor de realisatie van de opdrachten op deze subsidietrap.

10. Het inkomenstarief

Het inkomenstarief is een voorwaarde vanaf trap 2. In het verleden gold er voor de erkende sector en de zelfstandige sector met IKG een verschillende regeling. In de zelfstandige sector moesten de ouders het inkomenstarief berekenen via Kind en Gezin en een attest bezorgen aan de opvang. Binnen de erkende sector stonden de opvangvoorzieningen zelf in voor de berekening van het inkomenstarief. Sinds december 2013 is er een omschakelingsoperatie aan de gang. Iedereen moet voortaan het inkomenstarief berekenen op de website van Kind en Gezin, op basis van zijn officiële gegevens inzake gezinsinkomen (zoals gekend in de databank van FOD Financiën) en inzake gezinssamenstelling (zoals gekend in het Rijksregister). Met die automatisering is Kind en Gezin wellicht een voorloper binnen de Vlaamse overheid. Op dit ogenblik zijn er al 110.000 attesten afgeleverd, waarvan ongeveer 103.000 volledig automatisch, weliswaar ook met de steun van de voorzieningen. Voor ongeveer 7000 ouders bleek er een tussenkomst nodig te zijn van de Kind en Gezin-Lijn. Ook dat is afgerond. Er zijn echter nog altijd ouders aan het wachten. Die achterstand probeert men zo snel mogelijk weg te werken.

De berekeningswijze blijft dezelfde. De basis is in principe het gezamenlijke belastbare inkomen. De kortingen voor meerdere kinderen blijven dezelfde.

Het tarief houdt rekening met het inkomen. Toch kan het voor het gezin in kwestie nog altijd niet haalbaar zijn om dat bedrag te betalen. Dan is een individueel verminderd tarief nog altijd mogelijk. Vandaag is het verminderde tarief alleen mogelijk in de erkende sector en niet in de zelfstandige sector. Vanaf 1 april 2014 wordt dit mogelijk in de hele sector. Zo is er de mogelijkheid voor wie werkloos is, van een leefloon leeft of een structurele actuele inkomensdaling heeft, om via Kind en Gezin een verminderd tarief manueel toegekend te krijgen. Voor wie om andere redenen de bijdrage hoger is dan wat men kan dragen, kan het OCMW beslissen tot een verminderd tarief. Op middellange termijn zal men onderzoeken of een automatische rechtentoekenning mogelijk is door het leggen van linken met leefloon- of werkloosheidsdatabanken.

Tot nog toe was er ook een verschillende regeling voor facturatie en inning. In de erkende sector factureerde de organisator zelf. De zelfstandige sector kon de facturatie kosteloos door Intrum laten doen (in uitvoering van de door Kind en Gezin toegekende en gefinancierde overheidsopdracht). In de toekomst is het de bedoeling dat iedereen zelf instaat voor zijn facturatie. In de overgangsperiode die loopt tot eind 2014 zullen de voorzieningen die momenteel factureren met Intrum, dat verder kunnen blijven doen.

11. Bestellen = betalen

De heer *Filip Winderickx* gaat in op het principe dat opvang bestellen gelijk is aan opvang betalen. Dat principe was van meet af aan opgenomen in de conceptnota's. Het is immers belangrijk dat de ouders op een efficiënte manier omgaan met de schaarse opvangplaatsen. Op die manier kunnen de opvangvoorzieningen ook beter plannen en hun financiële situatie optimaliseren. Het is echter niet evident om dit principe rechtlijnig door te trekken. Het is niet sociaal om ouders een bedrag aan te rekenen voor iedere afwezigheid, zeker als het gaat over een opvang met inkomenstarief.

Het uiteindelijke voorstel, dat werd geformuleerd na consultatie van een multiactorgroep, waarin zowel opvangvoorzieningen, ouders als overheid vertegenwoordigd waren, probeert het midden te houden tussen de verschillende belangen. Wie thans een ander systeem heeft, kan daar voorlopig mee doorgaan. Men heeft namelijk tot 1 april 2015 om dat nieuwe systeem in te voeren. De basis van dat nieuwe systeem is een opvangplan dat wordt opgemaakt door de ouders en de voorziening in onderling akkoord. Daarin moet ook bepaald worden wat men zal doen tijdens de jaarlijkse vakantie of als het kind gedurende een langere periode ziek is. Mensen met een flexibel werksysteem moeten daarover afspraken maken met de opvang. Het is mogelijk dat de ouders gereserveerd hebben voor het kind, maar dat het kind toch afwezig is. De regelgeving bepaalt dat ouders die voltijs opvang gebruiken, recht hebben op een korf van minstens achttien dagen gerechtvaardigde afwezigheid. Op die dagen moeten de ouders niet betalen, ongeacht de reden waarom hun kind afwezig is. Het staat de opvang echter vrij om daar soepeler mee om te gaan. Als de korf van minstens achttien dagen is opgebruikt, dan kan de opvang de ouders laten betalen voor afwezigheden. Het tarief daarvoor is vrij te bepalen, maar het mag niet meer bedragen dan het maximum. Er wordt wel gevraagd om in de mate van het mogelijke rekening te houden met kwetsbare gezinnen. In de erkende opvang werd het principe dat ouders betalen voor door hen gereserveerde dagen tot nog toe nagenoeg niet toegepast. In de zelfstandige opvang zonder inkomenstarief was dit echter reeds lang een gewoonte. Het wordt thans met bepaalde rechten voor ouders ook gestroomlijnd ingevoerd voor alle opvang met subsidie voor inkomenstarief. Er zal worden gemonitord of dit een hanteerbare en voor iedereen aanvaardbare regeling is.

12. Buitenschoolse opvang?

De heer *Dieter Vanhecke* benadrukt dat voorzieningen nog altijd kinderen buitenschools kunnen opvangen, ook als ze hoofdzakelijk baby's en peuters opvangen. Ze moeten wel voldoen aan de vergunningsvoorwaarden voor alle plaatsen. Voor de locaties waar men alleen buitenschoolse opvang organiseert, verandert er niets. In afwachting van de uitkomst van de staten-generaal en de toekomstige nieuwe regelgeving voor de buitenschoolse opvang blijft de huidige regelgeving bestaan. Drie nieuwe besluiten Vlaamse Regering zullen alle regelgeving inzake buitenschoolse opvang coördineren en waar mogelijk stroomlijnen zonder belangrijke inhoudelijke wijzigingen door te voeren (een besluit met de kwaliteitsvoorwaarden, een besluit met de subsidievoorwaarden en een besluit met de procedureregels). Ook qua subsidies zijn er geen wijzigingen. Erkende kinderdagverblijven en aangesloten onthaalouders kunnen al buitenschoolse opvang organiseren volgens het inkomenstarief. In de zelfstandige sector kon dit tot nu niet, en dit blijft zo, uitgezonderd voor kleuters in de overgangperiode tussen de kinderopvang en de kleuterklas.

13. Toekomst?

Vanaf 1 april 2014 zal de nieuwe regelgeving worden gemonitord en geëvalueerd. Indien nodig zal er bijgestuurd worden. Ook de opvolging van aanbod en behoefte, in functie van de doelstelling 2020, is een belangrijke zaak.

II. VRAGEN VAN DE LEDEN

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t weet dat het de bedoeling was om een regelgeving uit te werken zodat wie aan dezelfde voorwaarden voldoet, ook recht heeft op dezelfde subsidiëring. Men wil ook een maximale toegankelijkheid garanderen voor de ouders en de kwaliteit verbeteren. De idee van een gelijk speelveld was voor haar fractie hoopgevend.

Het gaat om een kaderdecreet. Er is dus nog veel marge voor de invulling. De regeling voor de erkende en gesubsidieerde opvang is als maatstaf genomen. De gesubsidieerde sector wordt in zijn comfortzone gelaten. Vooral de zelfstandige sector die al op de rand van het failliet staat, krijgt nieuwe verplichtingen opgelegd. Sommige van die verplichtingen zijn zinvol, maar bij vele nieuwigheden rijzen twijfels.

De doelstellingen voor de komende jaren zijn opgesomd. Vooreerst is het de bedoeling om voldoende aanbod te creëren. Als men de welvaartsmaatschappij wil op peil houden, is het nodig dat mensen professioneel actief zijn. Nu moeten ouders hun professionele activiteit soms langer onderbreken na een bevalling omdat er niet onmiddellijk opvang beschikbaar is. Verder moet de kinderopvang ook betaalbaar zijn, zodat ook de mensen met een lager inkomen aan de slag blijven. De kinderopvang moet van een hoge kwaliteit zijn om de ontwikkeling van kinderen optimaal te laten verlopen. De doelstellingen vormen ook de toetssteen voor het beleid.

Daarnaast heeft Open Vld nog een andere doelstelling, namelijk het organiseren van flexibele kinderopvang. Dat komt tegemoet aan de noden van werkende ouders, van ouders die een opleiding volgen of werk zoeken, en van alleenstaande ouders die 's morgens vroeg of 's avonds laat werken. Dat laatste is tegenwoordig niet meer alleen het geval in de zorgsector of in de klassieke ploegendiensten. Ook hoger opgeleiden hebben tegenwoordig nood aan flexibele kinderopvang.

Er is chaos ontstaan door de te snelle invoering van de kindcode. De kinderdagverblijven zelf hebben het probleem helpen oplossen door de ouders te begeleiden bij het aanvragen van de kindcode.

In de buitenschoolse kinderopvang zijn problemen gerezen omdat de inkomensgerelateerde prijzen niet van toepassing zijn bij de zelfstandige opvanginitiatieven. De opvang van kinderen die in de voormiddag naar school gaan en in de namiddag in de kinderopvang verblijven om zo de overgang naar school goed te laten verlopen, wordt gekwalificeerd als buitenschoolse opvang zodat de ouders de volle pot moeten betalen. Er zou een oplossing in de maak zijn. Hierover wil ze nog wat meer uitleg.

Voor kinderen uit socio-economisch zwakkere milieus gelden er voorrangsregels. Voor zelfstandige opvanginitiatieven is het echter niet altijd evident om een plaats open te laten, laat staan om een bepaald percentage te halen. Dat is zeker het geval voor voorzieningen buiten de grote steden, of zelfs buiten bepaalde wijken in grote steden. De minister heeft verklaard dat er vooral gevraagd wordt om een inspanningsverbintenis en dat de overgang geleidelijk zal gebeuren. Zijn er geen andere mogelijkheden om aandacht te besteden aan de socio-economisch zwakkere milieus?

Wat is de meerwaarde van de bepaling dat men vanaf achttien kinderen moet werken met een vennootschap met sociaal oogmerk? Is dat in overeenstemming met de Europese regels? Ondanks de variatie binnen het bestaande systeem, is er een aanbod en dat wordt voor een groot deel ingevuld door zelfstandige initiatieven. Men heeft slechts een beperkt aantal initiatieven moeten sluiten na ernstige tekortkomingen. Ze vreest dat een groei van de sector in de toekomst onmogelijk zal worden. Wat is de meerwaarde van de verplichting om vanaf achttien kinderen met personeel te werken?

Waarom is er binnen de zelfstandige kinderopvanginitiatieven een wijziging van de flexibele kinderopvang? Wie meer dan elf uur kinderopvang aanbiedt, zal in de toekomst na die elf uur de volle prijs moeten aanrekenen. Het lijkt erop dat men de zelfstandige kinderopvang zo onaanvaardbaar mogelijk wil maken.

Waarom wordt de bezetting beperkt tot maximaal 120 procent? In een open brief aan de minister legt een ondernemer uit hoe ze erin slaagt om met een IKG-plaats twee kinderen op te vangen. De voorziening is namelijk open van 's morgens vroeg tot 's avonds laat en dat 245 dagen per jaar in plaats van 220. De ondernemer trekt op een slimme manier ouders aan, zodat elke plaats maximaal bezet is zonder dat de kwaliteit in het gedrang komt. Er is namelijk altijd het nodige personeel aanwezig. Met dit decreet zal de efficiëntie veeleer verminderen.

De voorbije weken was het mogelijk om bijkomend vergunde plaatsen aan te vragen, maar alleen als men over voldoende ruimte beschikt. Wie door ruimtelijke beperkingen geen bijkomende vergunning kan krijgen, kan naar aanleiding van deze uitvoeringsbesluiten alleen nog downsizen.

Waarom doet men een draagkrachtmeting voor wie werkt in de gezinsopvang, maar niet voor wie in een kinderdagverblijf 's morgens vroeg of 's avonds laat alleen staat met kinderen?

De ouders die 's morgens vroeg of 's avonds laat gebruikmaken van zelfstandige opvang, zullen daar meer voor moeten betalen. De zelfstandige sector zal ook de volle prijs moeten aanrekenen voor de dagen dat de kinderen wegblijven bovenop de achttien respitdagen. Een dergelijke afwezigheid wordt bijzonder duur voor mensen die normalerwijs een lage bijdrage betalen voor de kinderopvang. De gesubsidieerde sector wordt echter verder gesubsidieerd. Is het de onderliggende doelstelling om telkens de zelfstandige initiatiefnemers in een minder gunstig daglicht te stellen? De zelfstandige initiatieven die werken met IKG kunnen hun kosten nog tot het einde van het jaar factureren met Intrum. Dat zal echter 3,5 euro per maand kosten. Ook die bijdrage zal wellicht worden doorgerekend aan de ouders.

De communicatie over dit decreet is erin geslaagd om de zelfstandige kinderopvangsector in paniek te laten slaan. Heel wat initiatieven staan aan de rand van het faillissement. Dit decreet zal ertoe leiden dat velen na jaren strijd om te overleven de handdoek in de ring gooien. Wie toch verder werkt, doet dat vaak met de moed der wanhoop, om de ouders niet in de steek te laten. De ouders zullen de gevolgen vrij snel ondervinden, namelijk de sluiting van opvanginitiatieven en prijsstijgingen. Kind en Gezin zorgt wel voor voldoende communicatie als het een pluim op de eigen hoed kan steken. Als het minder goed gaat, dan laat het de communicatie over aan de voorzieningen. De voorzieningen hebben de communicatie over de kindcode moeten doen en ze hebben ervoor moeten zorgen dat de ouders een kindcode konden bemachtigen. Het zullen ook de voorzieningen zijn die mogen uitleggen dat ze de prijs voor de flexibele opvang moeten optrekken, dat ze de volle pot moeten aanrekenen wanneer een kind meer dan achttien dagen afwezig is en dat de contracten die ze hadden afgesloten, moeten worden aangepast.

De uitvoering van dit decreet heeft vooral aangetoond dat de Vlaamse Regering en Kind en Gezin de sector van de zelfstandige kinderopvang niet kennen. Met de uitvoering van dit decreet laat men heel wat ouders die gebruikmaken van de zelfstandige kinderopvang in de kou staan. De doorgevoerde wijzigingen zullen vooral cash betaald moeten worden door die ouders die flexibel werken, en dat op een ogenblik dat men de Vlamingen oproept om langer, meer en flexibel te werken.

Heeft iemand al berekend wat het zal kosten om iedereen die momenteel inkomensgerelateerd werkt te betalen volgens dezelfde collectieve arbeidsovereenkomst?

Aan sommige knelpunten is er de voorbije maanden een mouw gepast. De communicatie en de timing zorgden echter voor problemen. De gesubsidieerde sector blijft grotendeels buiten schot, althans in de overgangperiode. De zelfstandige initiatieven zullen zich moeten conformeren aan de nieuwe regelgeving, hoewel hun financiële leefbaarheid niet gegarandeerd is.

De heer Winderickx zegt dat er ondanks de kritiek toch een groot maatschappelijk draagvlak is. Hoe heeft men dat afgetoetst? De uitleg over het aantal kinderen per begeleider zou ze nog eens opnieuw willen horen.

Inzake de flexibele opvang zou er voor de zelfstandige sector niets veranderen, maar volgens minister Vandeuren bevat de huidige regelgeving voor de zelfstandige kinderdagverblijven in het IKG-subsidiesysteem een bijkomende prestatievergoeding voor langere opvang, dat is opvang langer dan tien uur, en voor extra lange opvang, dat is opvang langer dan elf uur. Het nieuwe subsidiesysteem bevat geen aparte subsidie in trap 2. De minister zegt ook dat er op het totale budget voor de zelfstandige kinderdagverblijven met IKG niet bespaard is. Uit ramingen blijkt dat 95 percent van de zelfstandige opvangvoorzieningen met IKG erop vooruitgaat. Als de organisator minder ontvangt, is een compensatie mogelijk. Hoe lang zal die compensatie lopen?

De overgangperiode zou hooguit lopen tot 2020. Is er al een budgettaire simulatie voor de kostprijs in 2020?

De basis voor het inkomenstarcief is het gezamenlijk belastbaar inkomen. Thans wordt dat jaarlijks aangepast. In het nieuwe systeem zal dat automatisch verlopen, voor de hele periode ineens. Waarom moet dat zo worden geregeld? Als een van de ouders mettertijd zijn werk verliest zal er geen aanpassing gebeuren, hoewel het inkomen drastisch daalt. Er zal evenmin een aanpassing gebeuren als een werkloze ouder werk vindt. Wat gaat men doen als een tweede of een derde kind geboren wordt?

Men wil het principe bestellen is betalen invoeren opdat de beschikbare plaatsen efficiënt worden gebruikt. Dat is in strijd met de maatregelen voor flexibele opvang.

Uit mails blijken nog tal van andere problemen. Wie een extra plaats vraagt, krijgt te maken met een grote administratieve rompslomp. De beloofde gelijkheid tussen de verschillende sectoren is niet gerealiseerd. Er is onduidelijkheid op financieel vlak. De waarborg die aan de ouders kan worden gevraagd, wordt beperkt.

Mevrouw *Lies Jans* is een groot voorstander van het nieuwe decreet. Het is noodzakelijk om te evolueren naar een uniform systeem. De doelstellingen zijn heel belangrijk. In dit kaderdecreet worden de grote lijnen geschetst. De uitvoeringsbesluiten wekken echter de indruk dat er wel meer regels komen, maar dat de doelstellingen niet worden gehaald.

Een eerste probleem heeft te maken met de capaciteit. Er wordt een maximum opgelegd van 120 percent bezetting. Daardoor wordt het moeilijker om in te spelen op piekmomenten en kan de capaciteit dalen in de praktijk.

De openingstijd dient minimaal elf uur te bedragen. In sommige zelfstandige opvanginitiatieven kiest men er echter voor om minder te werken. Die keuzevrijheid bestaat niet meer.

Voor de respijtdagen is gezocht naar een evenwicht tussen de wens van ouders en van kinderopvanginitiatieven. Is de uiteindelijke regeling goed voor de sector? In de praktijk zal het wellicht betekenen dat men geen vakantie meer neemt om aldus de financiële repercussies van deze regeling niet te moeten dragen.

Tot nog toe moesten alleen de erkende kinderdagverblijven zelf instaan voor de facturatie. In de toekomst zal dat echter het geval zijn voor de hele sector. Alleen in een overgangsperiode tot het einde van 2014 zal dat kunnen verlopen met Intrum. De opvanginitiatieven zullen daar dus veel meer tijd moeten insteken. Dat betekent dat ze daar ook financieel verlies aan lijden. Voor de gezinsopvang, die dicht bij de ouders staat, zal het ook niet evident zijn om op te treden tegen wanbetaling. Men is het dus moeilijk aan het maken voor de sector. De evolutie moet van nabij gevolgd worden. Als men daar te lang mee wacht, zal het voor sommige initiatieven misschien al te laat zijn. Men moet voorkomen dat er kinderopvanginitiatieven verdwijnen.

De uitvoeringsbesluiten voor vergunningen en subsidiëring zijn er al. Welke besluiten staan er verder nog op stapel? Wat is de voorziene timing? Wordt daarover overlegd met de sector?

Binnen trap 2 zal er op termijn een gelijkschakeling komen tussen de erkende en de zelfstandige sector. Op basis van het competitiviteitspact is er 4 miljoen euro vrijgemaakt voor de zelfstandige kinderopvangsector. Men zal dat bedrag zeker kunnen gebruiken om het verschil in subsidiëring weg te werken. Hoever staat men daarmee? Wat waren de voorstellen uit de betrokken sector?

Mevrouw *Else De Wachter* benadrukt dat haar fractie dit decreet altijd gesteund heeft. Ze vindt het positief dat er voorzien is in een evaluatie. Welke rol spelen de lokale besturen momenteel? Het inkomensgerelateerde tarief wordt op termijn een recht dat automatisch wordt toegekend. Hoe verloopt de samenwerking daarover met de OCMW's? Is het de bedoeling om de OCMW's te betrekken bij de evaluatie?

Sint-Pieters-Leeuw wil in zijn twee gemeentelijke kinderopvanginitiatieven een inschrijvingsgeld van 150 euro per kind vragen. Dat bedrag zal pas terugbetaald worden als alle facturen vereffend zijn, dus minstens twee jaar later. Is dat niet in strijd met de doelstelling om iedereen zoveel mogelijk kansen te bieden?

Mevrouw *Mieke Vogels* heeft de vertegenwoordigers van Kind en Gezin horen zeggen dat dit decreet er gekomen is na jarenlange consultaties. Ze vraagt zich af in hoeverre er rekening is gehouden met de opmerkingen van de sector. Ze is bijvoorbeeld niet gerustgesteld over de fi-

nanciële leefbaarheid van de zelfstandige sector. Vandaag krijgt de zelfstandige sector 29 euro per dag en per kind tegen 50 euro per dag en per kind voor de gesubsidieerde sector. De gelijk-schakeling zal gerealiseerd worden in 2020, maar er is geen concreet groeipad uitgetekend en er is geen budget.

De financiële leefbaarheid zal vooral afhangen van de loonvoorwaarden die worden opgelegd aan de zelfstandige kinderdagverblijven. Dat is een federale bevoegdheid. Dat betekent evenwel niet dat de minister daar niets aan kan doen. Binnen het paritair comité 311 is er een akkoord bereikt dat duidelijk verwijst naar een gesubsidieerde en een zelfstandige sector. De gesubsidieerde sector moet de cao al volledig invullen. De zelfstandige sector kan voorlopig de minimumlonen van het paritair comité betalen. Vanaf 1 april 2014 bestaat er echter geen zelfstandige sector meer. Die cao zal moeten worden aangepast. Zo niet zullen de sociale secretariaten vanaf 1 april 2014 de hoge loonkosten doorrekenen aan de zelfstandige kinderdagverblijven. Dat betekent concreet dat de loonkosten 30 percent hoger zullen liggen, wat voor geen enkel zelfstandig kinderdagverblijf haalbaar is. Is die aanpassing ondertussen gebeurd?

Een zelfstandig kinderdagverblijf dat van start gaat op 1 april 2015, zal volgens sommigen onmiddellijk de volledige loonkosten van de cao moeten betalen. Dat betekent dat er geen enkel nieuw kinderdagverblijf meer zal opstarten want het zou ouders een vergoeding van minstens 40 euro per dag en per kind moeten vragen. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Een kinderdagverblijf met achttien kinderen of meer moet tegen 2020 een vzw-vorm aannemen. Daarmee gaat men in op een vraag van de gesubsidieerde sector die vreest voor grote multinationals. Er zijn echter geen multinationals in de kinderopvang. Een vzw biedt echter geen enkele garantie op het uitsluiten van commerciële activiteit. In de ouderensector zijn er namelijk een aantal vzw's actief die tegen extra hoge huurprijzen patrimonium huren van vennootschappen die daardoor heel rendabel worden. Met een vzw-statuuut sluit men ook een aantal andere samenwerkingsverbanden uit. Als men de lat gelijklegt voor iedereen, dan maakt de rechtsvorm geen verschil uit. Waarom mogen ouders samen geen initiatief nemen zoals in Wallonië en Frankrijk gebeurt met de crèches parentales?

Waarom is IKG niet meer mogelijk voor de middagslapers? Een naadloze overgang tussen de kinderopvang en de kleuterschool is nochtans belangrijk voor kinderen die het nog moeilijk hebben om een hele dag te functioneren in de kleuterschool.

Het principe bestellen is betalen zal voortaan ook gelden voor onthaalouders die aangesloten zijn bij een dienst. Het geld dat de ouders moeten betalen gaat niet naar de onthaalouders, maar naar de dienst. De minister brengt dat in verband met het sui-generisstatuuut van de onthaalouder. Als de kinderen niet komen op bepaalde dagen, krijgen de onthaalouders een werkloosheidsuitkering, en die zou dan wegvallen. De dienst voor onthaalouders zou dat echter op de een of andere manier kunnen doorgeven aan de onthaalouders. Als men nog altijd streeft naar een volwaardig statuuut voor de onthaalouders, dan zou de meeropbrengst naar de onthaalouder moeten gaan en niet naar de dienst.

Het decreet wil de kwaliteit verhogen. Kwaliteit hangt echter niet in de eerste plaats af van de beschikbare oppervlakte of van de veiligheid, maar van de omkadering. Dit decreet wil de kwaliteit van de kinderopvang verhogen, maar thans blijkt dat de omkadering verminderd wordt. Tot nog toe gold voor de zelfstandige kinderdagverblijven de omkadering op het moment van de opvang en bij de gesubsidieerde kinderdagverblijven de theoretische omkadering. In het verleden hebben veel zelfstandige opvanginitiatieven problemen gehad met de inspectie omdat ze niet konden aantonen dat het vereiste aantal begeleiders aanwezig was voor de aanwezige kinderen. Thans zal voor de hele sector de theoretische omkadering gelden. Men hoopt dat de initiatiefnemers in de praktijk zullen evolueren naar een omkadering van een op zeven. Dat zal echter niet gebeuren zolang er niet meer subsidies zijn. In de stad Antwerpen is men de om-

kadering volop aan het aanpassen aan de nieuwe norm. Verschillende interimkrachten zijn al ontslagen. 's Morgens tussen zeven en tien uur is er soms slechts een begeleider voor achttien kinderen. Over de middag zijn er twee begeleiders. Als er bovendien nog mensen ziek worden, dan wordt de toestand onmogelijk. Het is wellicht de bedoeling om met dezelfde middelen meer kinderen op te vangen. Dat zal echter ten koste gaan van de kwaliteit.

Hoe zal de draagkrachtmeting verlopen? Hoe lang is een dergelijke meting geldig? Is het mogelijk dat een ouder na een nieuwe draagkrachtmeting terugvalt op minder kinderen? Kan een onthaalouder beroep aantekenen tegen die meting? Wie is er juridisch aansprakelijk als de onthaalouder in de praktijk minder kinderen aankan dan men zou kunnen veronderstellen op basis van zijn draagkrachtmeting?

Negentig percent van de ouders zou de kindcode hebben aangevraagd. Die handeling zou op twee minuten geklaard moeten zijn. Kunnen de vertegenwoordigers van Kind en Gezin vertellen waarop dat gebaseerd is?

Men blijft zweren bij de elektronische ID-code. Voor nieuwe ouders die instromen in het systeem van de kinderopvang, zal dat probleem blijven bestaan. De elektronische identiteitskaart is in volle evolutie. De SIS-kaart zal eraan gekoppeld worden. Het token verdwijnt. Dat zal het niet gemakkelijker maken voor mensen die geen Belgische identiteitskaart hebben. Kan men het schriftelijke systeem niet behouden, zoals het ook bestaat voor de aanvraag van studiebeurzen in het onderwijs?

Tot nog toe konden de voorzieningen, binnen de marges van Kind en Gezin, voor een deel zelf beoordelen of ze het sociale tarief toepassen. In de toekomst moet dat via het OCMW verlopen. Is dat een gebrek aan vertrouwen in de voorzieningen? Voorzieningen die werken met kansarmen hebben soms te maken met mensen die in private schuldbemiddeling zitten, en die daardoor slechts over een beperkt leefgeld beschikken, ook al is hun inkomen hoger. Binnen de huidige regeling kan het kinderdagverblijf dan beslissen om het sociaal tarief toe te passen. Voortaan zal dit moeten worden voorgelegd aan het OCMW. Werden de OCMW's daarover al officieel op de hoogte gebracht? Zien de OCMW's het zitten om die taak erbij te nemen? Zullen ze door Kind en Gezin vergoed worden voor die bijkomende opdrachten? Waarom moeten mensen die in schuldbemiddeling zitten opnieuw hun verhaal doen?

Is het zinvol om een decreet waarover nog zoveel vragen zijn, in voege te laten treden op het einde van een regeerperiode? Het decreet treedt in voege op 1 april 2014. Er is echter geen zicht op het budget. Kan men garanderen dat er bij het aantreden van de nieuwe Vlaamse Regering nog evenveel kinderopvangplaatsen zullen zijn? Zij denkt dat heel wat mensen de handdoek in de ring zullen gooien, vooral oudere onthaalouders.

De heer *Peter Gysbrechts* merkt op dat er nog onduidelijkheid is over de berekening en de uitbetaling van de kwartaalvoorschotten. De kwartaalvoorschotten zouden gestort worden in de eerste maand van het kwartaal. Ze zouden berekend worden op basis van de prestaties van het jaar voordien. Wat bedoelt men concreet met 'in de loop van de eerste maand'? De bedragen kunnen berekend worden op de website. Als men de tool van de website gebruikt, krijgt men echter andere cijfers dan die van het vorige jaar. Hoe zullen de startende kinderdagverblijven daarmee moeten omgaan? Als men een groeiperiode meemaakt, dan vormen de cijfers van het vorige jaar geen goede basis voor de voorschotten. De bijkomende voorschotten zouden verdwijnen. Ook dat zal tot financiële problemen leiden.

Mevrouw *Sonja Claes* zal geen vragen stellen. Ze kijkt vooral uit naar de antwoorden.

Mevrouw *Katrien Schryvers* weet dat het decreet heel ambitieus is. Het realiseren van de gelijke behandeling zal niet gemakkelijk worden.

Het decreet beoogt duidelijke doelstellingen waar iedereen achter kan staan. In deze bespreking komen echter slechts twee doelstellingen aan bod, namelijk de betaalbaarheid voor de ouders en de financiële leefbaarheid van de sector. Ze heeft weinig of niets gehoord over de kwaliteit en over het belang van het kind.

Op diverse punten zijn er inspanningsverbintenissen. Als men overal resultaatsverbintenissen zou doorvoeren, zou de commotie nog groter zijn. Als juriste heeft ze het echter moeilijk met inspanningsverbintenissen in de regelgeving, want die zijn moeilijker meetbaar dan resultaatsverbintenissen. De norm voor het aantal kinderen per begeleider is duidelijk. Boven de norm moet men streven naar een betere ratio. Hoe zal men een dergelijke inspanningsverbintenis beoordelen? Welke sanctie kan men daaraan verbinden. Dezelfde vraag geldt voor de regelgeving met betrekking tot de achttien dagen afwezigheid. Men vraagt de initiatiefnemers om bij de toepassing van dit principe rekening te houden met kwetsbare gezinnen. Hoe zal men daarmee omgaan?

In tegenstelling tot mevrouw Vogels vindt zij het goed dat het OCMW op dat vlak een taak krijgt. Als men dat aan de initiatiefnemers overlaat, dan zullen sommige mensen die het normale tarief niet kunnen betalen, het sociale tarief krijgen en andere niet. Die regeling hoeft niet te betekenen dat de betrokkenen opnieuw hun verhaal moeten doen of dat ze te maken krijgen met een grote administratieve rompslomp. Ze hoopt dat men zo snel mogelijk automatische rechtentoekenning kan realiseren. Veel kwetsbare gezinnen zijn bekend bij het OCMW. Veel OCMW's hebben trouwens zelf een dienst voor schuldbemiddeling. Zeker in landelijke gemeenten is het goed als mensen op die manier worden toegeleid naar het OCMW.

III. ANTWOORD

Op de vraag van mevrouw Van der Borght antwoordt mevrouw *Katrien Verhegge*, administrateur-generaal van Kind en Gezin, dat de maatstaf die werd gehanteerd bij de opmaak van het decreet van 20 april 2012, los staat van de sectoren. Er is nagegaan wat een kwaliteitsvolle plaats in de kinderopvang kost. Daarbij werd rekening gehouden met een goede ratio en met de loonkosten die overeenkomen met de competenties die gevraagd worden in de sector. Zo komt men uit op een bedrag van ongeveer 54 euro per kind en per dag. Dat loopt vrij parallel met de subsidie die de erkende sector tot nog toe gekregen heeft. Vlaanderen mag trots zijn dat het deze maatstaf hanteert. Op basis daarvan zal elk kind op termijn kwaliteitsvolle kinderopvang genieten. De IKG-voorzieningen krijgen intussen 36 euro per kind en per dag. Over het algemeen moeten ze aan dezelfde voorwaarden voldoen als de erkende voorzieningen. Er is echter een belangrijke uitzondering. Ze hoeven voorlopig niet te voldoen aan de loonsvoorwaarden die overeengekomen zijn in paritair comité 331.

Het klopt dat Kind en Gezin wel degelijk iets te zeggen heeft over de loonvoorwaarden. Kind en Gezin pleegt overleg met het kabinet en met de sociale partners over de cao. De sociale partners zetten de nodige stappen naar de federale minister van Werk. Men kan inderdaad niet vragen dat de loonvoorwaarden van paritair comité 331 worden toegepast zolang de subsidie voor IKG niet gelijk is. In de overgangsfase worden in de regelgeving de subsidiebedragen opgenomen die nodig zijn om geleidelijk de loonvoorwaarden te kunnen betalen die overeengekomen zijn in paritair comité 331. De sociale secretariaten zullen daarover geïnformeerd worden.

Ook de erkende en gesubsidieerde sector kan niet volledig in zijn comfortzone blijven. Deze sector zal te maken krijgen met subsidiëring volgens prestaties. Tot nog toe was er een enveloppefinanciering met vaste bedragen. De komende jaren zal er meer aandacht moeten zijn voor een optimale bezetting.

De spreekster gaat niet akkoord met de opmerking dat dit decreet ten koste gaat van de zelfstandige sector. In deze regeerperiode werd heel veel gedaan voor deze sector. Er is 80 miljoen

euro besteed aan IKG. Er zijn ongeveer 8000 bijkomende plaatsen gecreëerd. Ook Kind en Gezin heeft op dat vlak een enorme evolutie doorgemaakt. Dit decreet is een mijlpaal. Er is steeds minder sprake van twee sectoren. Het decreet behandelt alle voorzieningen op dezelfde manier met gelijke normen en gelijke vergunningen. Vanwege de historisch gegroeide situatie is er evenwel een groeipad nodig voor de zelfstandige sector.

De invoering van de kindcode was een grote beweging. Een betere voorbereiding was misschien mogelijk, maar in meer dan 90 percent van de gevallen is alles gemakkelijk verlopen. Kind en Gezin heeft heel wat signalen ontvangen dat de handeling maar enkele ogenblikken in beslag nam. De voorzieningen hebben zeker een steentje bijgedragen, maar het is niet juist dat zij de volledige last gedragen hebben. Ook Kind en Gezin heeft daar maximaal op ingezet. De resterende 10 percent blijft echter wel een belangrijke groep.

In trap 3 kunnen de voorzieningen nog een rol blijven spelen in het verminderde tarief, want zij kennen de gezinnen het best. Dat kan geregeld worden in overleg met de sector. Het was beter geweest om in een vroeger stadium overleg te plegen met de OCMW's. Er is wel herhaaldelijk overleg geweest met de VVSG. In april 2014 zal er, in overleg met de VVSG en met de OCMW's een leidraad worden opgesteld voor het toekennen van een verminderd tarief. Bij een eventuele herberekening zal ook de Kind en Gezin-Lijn betrokken worden.

Kind en Gezin heeft nog nooit zoveel ingezet op communicatie als thans het geval is. Er zijn provinciale rondes georganiseerd, 's avonds en in het weekend. Er zijn informatiebrochures verspreid. Er is veel informatie terug te vinden op de website. Er is ook rechtstreekse communicatie gevoerd met de ouders. In de toekomst zal de rechtstreekse communicatie met de ouders wel beperkt worden omdat de communicatie in de eerste plaats een opdracht is voor de voorzieningen. Vanuit een bepaalde deelsector is er echter ook discommunicatie gevoerd en dat rechtzetten heeft veel energie gekost.

Een belangrijk besluit dat op korte termijn besproken wordt door de Vlaamse Regering is het zogenaamde reparatiebesluit. Op het ogenblik dat men regelgeving begint toe te passen, komen er namelijk altijd problemen naar boven. Er zijn ook nog besluiten nodig om te zorgen voor een rechtskader voor de buitenschoolse kinderopvang. Men heeft niet overhaast nieuwe zaken willen uitwerken voor de buitenschoolse kinderopvang omdat er daarover nog een nieuwe visie zal worden uitgewerkt. In het verleden was er een vermenging tussen de regeling voor baby's en peuters en die voor de buitenschoolse opvang. Het nieuwe decreet maakt een duidelijk onderscheid. Er wordt ten slotte nog werk gemaakt van een besluit voor handhaving en toezicht.

Dit decreet heeft een belangrijke impact op de kwaliteit. Over de ratio is veel en continu overlegd met de sector. De ratio van een begeleider voor negen kinderen is realistisch, maar het is een maximum. Er wordt opgemerkt dat er moet worden gestreefd naar een ratio van een op zeven. In budgettaire moeilijke tijden is dat echter niet realiseerbaar. Als de overheid dit niet volwaardig subsidieert, dan kan ze de norm van een op zeven niet hard maken. Deze regelgeving maakt komaf met de theoretische capaciteit in de erkende sector. Voor de kwaliteit van de opvang is vooral de reële aanwezigheid van belang.

Uit onderzoek is gebleken dat de competenties van de kinderbegeleiders heel belangrijk zijn voor de kwaliteit. Dat wordt ook geregeld door dit decreet.

Het feit dat gevraagd wordt naar inspanningsverbintenissen heeft te maken met wat haalbaar is in de praktijk. Bepaalde zaken zijn in sommige regio's wellicht moeilijker haalbaar. Het is de bedoeling de inspanningsverbintenissen op te volgen. Misschien zullen daaruit mettertijd toch regels voortkomen die juridisch vastgelegd kunnen worden.

De heer *Filip Winderickx* bevestigt dat een voorziening met meer dan achttien plaatsen die een IKG-subsidie ontvangt, zich in de toekomst als rechtsvorm met sociaal oogmerk moet organiseren. Het gaat niet uitsluitend over een vzw. Het kan ook een coöperatieve zijn of een bvba met sociaal oogmerk. Op dit ogenblik zijn heel wat kinderopvangvoorzieningen, zelfs de grotere, georganiseerd als feitelijke verenigingen. Het is in het belang van de organisator om te kiezen voor een rechtsvorm. Vandaag wordt er voor een IKG-plaats gemiddeld 5000 euro aan subsidies uitgekeerd. Een voorziening met negentien IKG-plaatsen is goed voor bijna 100.000 euro overheidsgeld per jaar. Bij een dergelijk subsidiebedrag kan men toch vragen dat er een rechtsvorm tegenover staat. Deze regeling is trouwens nog altijd soepeler dan de gangbare praktijk in de welzijnssector.

Er zijn meerdere redenen om vanaf negentien plaatsen te werken met werknemers. In het uitvoeringsbesluit is opgenomen dat deze bepaling van kracht wordt vanaf 2020. Op dat ogenblik is de subsidiëring normaliter gestegen naar 54 euro per kind en per dag. Dat veronderstelt dat er gewerkt wordt met werknemers aan het barema van het paritair comité 331. Niet iedereen die in de opvang werkt, moet echter een werknemer zijn, de regelgeving bepaalt dit enkel voor de kinderbegeleiders in groepsopvangorganisaties met minstens negentien plaatsen met subsidie voor inkomenstarief. Het is belangrijk dat wie in de kinderopvang werkt op een stabiel sociaal en arbeidsrechtelijk statuut kan rekenen. Heel wat pas afgestudeerde jonge kinderverzorgsters in een zelfstandige voorziening blijken zonder dat ze het zelf beseffen te werken als zelfstandige. De zelfstandige sector beschikt immers niet altijd over voldoende middelen om hen als werknemer te betalen. Van zodra de subsidies het gewenste niveau bereiken, is het belangrijk dat zij de kans krijgen om als werknemer te werken. Volgens UnieKO echter kost het door sociale bijdragen en dergelijke meer, echter evenveel om als zelfstandigen in een associatief verband samen te werken dan als men in een volwaardig werknemersstatuut werkt. Dat zal zeker bekeken worden bij de geplande evaluatie in 2016 van deze regels inzake verplicht werknemersstatuut.

De heer *Dieter Vanhecke* gaat in op de opmerking over de vergoeding voor flexibele opvang. Het huidige basissubsidiesysteem voor IKG kan een vergoeding toekennen voor lange en extra lange opvang. Dat is geen subsidiesysteem voor de flexibele opvang, het behoorde tot nu bij de IKG-subsidieregeling. De aparte vergoeding voor lange en extra lange opvang verdwijnt maar die middelen zijn niet weg. Het is behouden in het bestaande budget voor IKG, en aldus mee gebruikt voor een nieuw subsidiesysteem met een vast deel op basis van de leeftijd en een prestatiecomponent. Volgens de ramingen gaat 95 percent van de zelfstandige kinderdagverblijven met IKG erop vooruit door die nieuwe subsidietechniek, ook als ze voorheen de aparte vergoedingen voor lange opvangdagen kregen. De mate waarin men erop vooruitgaat varieert van enkele percenten tot meer dan 15 percent.

De flexibele opvang blijft behouden. De zelfstandige opvang die minstens 440 uur realiseert op flexibele openingstijden krijgt thans een vergoeding van ongeveer 113 euro per plaats per jaar. Dat is 's morgens vroeg, 's avonds laat, tijdens het weekend en op feestdagen. Die voorwaarden blijven bestaan. De zelfstandige kinderdagverblijven die deze subsidie ontvangen, zullen die blijven ontvangen. Het inkomensgerelateerde tarief geldt voor aanwezigheden tot elf uur. Dat is al heel lang, bijvoorbeeld van acht uur 's morgens tot zeven uur 's avonds. Prestaties van langer dan elf uur vormen slechts 2 percent van alle prestaties. Voorzieningen kunnen voor dergelijke prestaties iets extra vragen, maar dat hoeft niet.

De heer *Filip Winderickx* voegt daaraan toe dat in de erkende sector thans ook een subsidiesysteem voor flexibele opvangprestaties bestaat, in de vorm van urenpakketten. Deze subsidie blijft daar behouden, het behoorde tot het actieplan flexibele opvang van 2007. Wat er gerealiseerd werd in kader van dit actieplan flexibele kinderopvang, blijft dus behouden. De bijdrage voor de extra lange opvangdag in de zelfstandige kinderopvang met IKG, was niet afkomstig uit dat actieplan. Binnen de beschikbare tijd om alle regelgeving te stroomlijnen naar het

nieuwe, getrapte subsidiesysteem in het decreet, is het onmogelijk gebleken om de regelgeving voor de flexibele kinderopvang mee op te nemen in het decreet. Daarom is wat bestond voorlopig integraal overgenomen. Het is de bedoeling om grondig te onderzoeken of en hoe dit in de toekomst nog aan te passen is, onder meer op basis van wat de nood aan flexibele kinderopvang precies is. Daarover zijn de meningen verdeeld.

Een bezetting van meer dan 120 percent is en blijft mogelijk. Alleen wordt de subsidiecomponent op basis van de prestaties op dat percentage afgetopt. Deze bovengrens ligt echter al hoog. Als men 245 dagen open is in plaats van de minimaal vereiste 220, dan komt men nog maar aan 111 percent, als elke plaats elke dag volledig bezet is, dus zonder enige afwezigheid. Men kan natuurlijk het aantal plaatsen optimaal gebruiken als sommige kinderen alleen in de voormiddag komen en andere alleen in de namiddag. Het zou de spreker echter verwonderen als men de hele opvang het hele jaar op die manier volledig bezet kan houden op elke gesubsidieerde plaats. Kind en Gezin krijgt vooral de tegenovergestelde signalen.

Mevrouw *Vera Van der Borcht* beseft dat niet iedereen op die manier werkt. Haar vraag is waarom men mensen die op die manier willen werken beknot. Wie een bezetting van meer dan 120 percent realiseert, zal namelijk geen subsidie meer ontvangen en zal aan de ouders een hogere prijs moeten vragen.

De heer *Filip Winderickx* antwoordt dat het gaat om iemand die werkt met IKG, dus in trap 2. Alle ouders in trap 2 betalen steeds volgens inkomen (binnen de elf basisopeningsuren). Het percentage van de ouderbijdragen boven de 120 percent, wordt niet verrekend in de subsidie, en kan de opvang zelf behouden. De subsidie bestaat uit een vast deel per plaats per jaar. Als men dit deelt door 220, dan komt men uit op een bedrag per dag. Dat krijgt men altijd. Daarnaast is er een bedrag per prestatie. Dat laatste bedrag is beperkt tot 120 percent. Men moet natuurlijk aan iedereen het inkomenstarief aanrekenen. Bij een bezetting van 140 percent kan men wel de ouderbijdrage behouden voor het gedeelte boven de 120 percent. De aftopping heeft ook te maken met budgettaire redenen. Het budget is berekend op een gemiddeld bezettingspercentage dat lager ligt dan 120 percent. Men biedt wel de mogelijkheid om tot 120 percent te gaan. Als men daarboven zit, kan men het overeenkomstige deel van de globaal ontvangen ouderbijdragen behouden.

Een draagkrachtmeting is vooral belangrijk voor onthaalouders die dag in dag uit alleen werken. Wie in een groepsopvang werkt, staat 's morgens of 's avonds soms wel eens alleen voor de kinderen, maar heeft wel collega's om op terug te vallen. Een onthaalouder heeft wel de dienstverantwoordelijke die begeleidt, maar die kan niet elke dag langskomen. De draagkrachtmeting wordt opgelegd vanaf 2016. De organisatie die instaat voor de pedagogische begeleiding van de kinderopvang zal daar de nodige aandacht voor moeten hebben, te starten tijdens het voorbereidingstraject voor starters. Dat zal gebeuren in overleg met de onthaalouder. Dat is geen eenmalige zaak. De pedagogische ondersteuner zal daar ook na de start voortdurend aandacht voor moeten hebben. Op de vraag naar de juridische consequenties moet de spreker het antwoord schuldig blijven. Een rechter moet dat beoordelen. De draagkrachtscreening is een inschatting en geen absolute wiskunde. Op dit ogenblik is dit een opdracht voor de begeleidingsdiensten. Hij heeft geen weet van problemen, al blijven betwistingen mogelijk. De meeste diensten geven aan de onthaalouders een capaciteit van acht kinderen. Sommige onthaalouders kiezen er echter voor om minder kinderen op te vangen.

Mevrouw *Mieke Vogels* vraagt zich af wat de zin van die draagkrachtmeting is, als men toch aan alle onthaalouders acht kinderen toekent. Wie doet de draagkrachtmeting bij zelfstandige onthaalouders?

De heer *Filip Winderickx* antwoordt dat dat de organisatie is waardoor ze pedagogisch ondersteund worden. Kind en Gezin heeft eenmalig geld kunnen vrijmaken om tot 2016 gratis pedagogische ondersteuning en begeleiding aan te bieden aan de zelfstandige kinderopvang. Men kan zich afvragen waarom het gaat om een meting en of dit moet resulteren in een cijfer. In het politieke proces werd de draagkrachtmeting op een bepaald ogenblik gekoppeld aan de vergunde capaciteit. Hij vindt het vooral belangrijk oog te hebben voor de draagkracht van de persoon die dag in dag uit alleen staat met de kinderen. Sommige mensen blijken op bepaalde momenten echt boven hun draagkracht te gaan. Men moet voorkomen dat ze op dat ogenblik niemand hebben die dat samen met hen in het oog kan houden.

Mevrouw *Mieke Vogels* vindt dat er een groot verschil is tussen acht huilbaby's en acht brave peuters. Hoe lang is een draaglastmeting geldig? Wie is er verantwoordelijk als er iets mis loopt? Kunnen zelfstandigen beroep aantekenen?

De heer *Filip Winderickx* verkiest te spreken over een inschatting die wordt uitgevoerd vooraleer men kan starten. Het is juist dat het ene kind het andere niet is. Daarom wordt het opvolgen van de draagkracht gekoppeld aan de verplichte pedagogische ondersteuning in de kinderopvang. Op de vraag naar de juridische implicaties moet hij het antwoord schuldig blijven. Dat moet verder onderzocht worden. Hoe men er juridisch mee omgaat, blijkt vaak pas wanneer er een juridisch geschil ontstaat. Het is natuurlijk beter om te voorkomen dat het zo ver komt. Men moet proberen om de mensen vooraf voldoende zekerheid te geven.

Mevrouw *Mieke Vogels* gaat in op het geval van een zelfstandige onthaalouder die wordt begeleid door een erkende pedagogische dienst. Op een bepaald ogenblik oordeelt de dienst dat de onthaalouder een draagkracht acht heeft. Op een later ogenblik kan hij echter oordelen dat de draagkracht nog slechts zes bedraagt. Ze veronderstelt dat dit zal leiden tot een nieuwe vorm van betutteling en tot veel discussie. Wat is de rechtspositie van de pedagogische dienst die oordeelt? Het gaat ook om een momentopname.

De heer *Filip Winderickx* weet dat de sector vraagt om facturatiekosten te mogen aanrekenen. Tot aan de start van de IKG was het in de zelfstandige sector altijd de opvang zelf die factureerde. In de voorbereiding van de start van het IKG-systeem werd er politiek beslist om tijdelijk mogelijk te maken dat de zelfstandige opvang met IKG niet meer zelf zou moeten instaan voor de facturatie, om zo een snellere opstart van IKG mogelijk te maken. De tussenkomst van Intrum heeft hoe dan ook alleen te maken met de ouderbijdrage voor de aanwezigheid. De factuur voor de andere kosten, bijvoorbeeld dieetvoeding of pampers, moeten de voorzieningen sowieso zelf opmaken. De IKG-voorzieningen die met Intrum werken, kunnen dat nog even blijven doen, tot einde 2014 tegen een redelijke groeps prijs die wordt gedrukt door financiële tussenkomst van Kind en Gezin. Slechts een zeventigtal voorzieningen zal van dat aanbod gebruikmaken. De meeste voorzieningen gaan er blijkbaar van uit dat factureren hoort bij het zelfstandig zijn.

Wat is het maatschappelijke draagvlak? Kind en Gezin werkt in eerste instantie met de koepels van de sectoren, die uiteraard voeling hebben met de dagelijkse praktijk. Hijzelf heeft ook geregeld contact met individuele voorzieningen. In een complex landschap is het onmogelijk om algemene regelingen uit te werken waar iedereen perfect gelukkig mee is. Het ontbreekt daarnaast aan een budget om de veranderingen soepeler te laten verlopen.

De heer *Dieter Vanhecke* gaat nogmaals in op de ratio. In de erkende sector is er een subsidienorm. Dat is geen strikte norm: men kan zelf beslissen hoe men de subsidie inzet. Zo kan men inderdaad tot situaties komen waarbij er slechts een begeleider is voor achttien kinderen. In de zelfstandige kinderopvang is er op dit ogenblik wel een strikte norm, namelijk een begeleider op zeven voor kinderen jonger dan achttien maanden en een op tien voor kinderen ouder dan achttien maanden. Het decreet voert een strikte aanwezigheidsnorm in voor iedereen. De groot-

ste aanpassing wordt gevraagd van de erkende sector, want die is het niet gewoon om te werken met een dergelijke strikte norm. Als er een begeleider aanwezig is, mogen er maximaal acht kinderen zijn. Als er meer dan een begeleider is, mogen er negen kinderen zijn per begeleider. Er is een uitzondering: tijdens de rustsituatie mag men gedurende twee uur werken met een begeleider voor veertien kinderen. Zo kunnen de begeleiders ook een lunchpauze nemen. Men moet uiteraard voldoende toezicht organiseren. Er is voorts een streefdoel. Uit onderzoek van het Hoger Instituut voor de Arbeid blijkt dat zowel de erkende als de zelfstandige kinderdagverblijven het in de praktijk beter doen, maar dan gaat het om gemiddelde cijfers die niet op ieder moment van de dag gehaald worden. Daarom werden de maximumnormen ingeschreven in de regelgeving. Een lagere norm is momenteel budgettair niet haalbaar.

De heer *Filip Winderickx* voegt daaraan toe dat de subsidiëring voor trap 2, zowel voor de erkende als voor de zelfstandige sector, rekening houdt met een omkadering van een op acht. Er is een zekere marge, namelijk een op negen als er meer dan een begeleider is, om bepaalde situaties op te vangen. De voorzieningen die beschikken over extra financiering in de vorm van DAC'ers of gesco's, hebben nog ruimte om het beter te doen. De norm is voor Kind en Gezin veel te hoog om echt goed te zijn. Een lagere norm, bijvoorbeeld een op zes, zou de kwaliteit ten goede komen. Maar het beleid moet daar ook de middelen kunnen tegenoverstellen. De huidige norm is daarom te zien als een maximale norm, die berekend is op basis van de budgettaire mogelijkheden. Het Office de la Naissance et de l'Enfance hanteert strengere ratio's, maar subsidieert die blijkbaar slechts voor 70 percent. Dergelijke incongruentie is in de Vlaamse regelgeving niet weerhouden, omdat dit de organisator voor ernstige organisatorische en financiële moeilijkheden zet.

De ouderbijdrage zal voortaan jaarlijks geïndexeerd worden. Er zal geen jaarlijkse herberekening meer zijn. Er zullen echter voldoende mogelijkheden zijn om het bedrag aan te passen als het inkomen verandert of als het gezin uitbreidt. In die gevallen zullen de gegevens die geautomatiseerd ingevoerd zijn in het systeem, manueel overschreven worden door tussenkomst van Kind en Gezin.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t veronderstelt dat Kind en Gezin wel op de hoogte zal zijn van de geboorte van een tweede kind. Van een gewijzigde arbeidssituatie zal het echter niet op de hoogte zijn als de ouders dat niet melden.

De heer *Dieter Vanhecke* zegt dat een voorziening aan ouders moet doorgeven wanneer er een herberekening moet gebeuren.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t merkt op dat voorzieningen nog heel wat andere beslommeringen hebben. Ze aanvaardt niet dat het voor Kind en Gezin onoverkomelijk is om dat een keer per jaar te vragen.

De heer *Filip Winderickx* antwoordt dat die verantwoordelijkheid niet volledig bij de voorzieningen ligt. De voorzieningen kunnen mee opvolgen. Nu is er echter ook rechtstreekse communicatie mogelijk met al de ouders die kinderopvang met inkomenstarief gebruiken, omdat zij gekend zijn eens ze een attest inkomenstarief hebben gekregen. Voorheen was dat niet het geval. Kind en Gezin heeft de ouders geïnformeerd over het inkomenstarief. Ze zijn geïnformeerd wat te doen bij een daling van het gezinsinkomen. Een verminderde bijdrage gedurende een bepaalde periode is mogelijk. De concrete modaliteiten van dit systeem worden momenteel verder uitgewerkt.

Er blijft een probleem wanneer het gezinsinkomen stijgt. Binnen de erkende sector moesten vroeger zowel verhogingen als verlagingen telkens verrekend worden door de opvang. Dat zorgde echter voor een al te grote administratieve rompslomp, reden waarom deze verplichting destijds reeds weggevallen is.

Steekproeven binnen IKG, waar ouders zelf hun gezinsinkomen in de berekeningsmodule konden invullen, hebben aangetoond dat heel wat ouders te lage inkomsten aangaven. De gegevens van de FOD Financiën, die men in de toekomst zal hanteren, zullen hoe dan ook de formele gegevens en dus correcter zijn.

De heer *Dieter Vanhecke* gaat in op de compensatiemaatregel. In 2014 zal het subsidieverlies als gevolg van de nieuwe berekeningstechniek volledig gecompenseerd worden. Daaraan zijn wel een aantal voorwaarden verbonden. Men moet bijvoorbeeld zijn minimale bezetting halen. Het is niet de bedoeling om de bezetting even te laten zakken. In de daaropvolgende jaren wordt de compensatie afgebouwd. In 2015 bedraagt die nog 90 percent, in 2016 60 percent en in 2017 30 percent. Het gaat telkens om het eventueel nog bestaande verlies ten opzichte van de subsidies 2013.

Er is al informatie gestuurd naar de voorzieningen over de berekening van de voorschotten. Er wordt inderdaad gewerkt met kwartaalvoorschotten. Het is altijd de bedoeling om te betalen in het begin van de eerste maand van het kwartaal. In de zelfstandige sector wordt er momenteel nog gewerkt met maandelijkse voorschotten en met kwartaalafrekeningen. In de toekomst zal ook daar het tot nu bestaande voorschotsysteem van de erkende sector gehanteerd worden. Het grote verschil is dat de zelfstandige sector in de toekomst de ouderbijdrage zelf zal innen. Daardoor zijn ze niet meer volledig afhankelijk van de voorschotten, ze krijgen dus ook cash-inkomsten uit de ouderbijdragen, die wel worden verrekend in het jaarlijkse subsidiesaldo.

De voorschotten zijn voldoende groot, namelijk 95 percent van de geraamde kwartaalsubsidie. Ze worden berekend op basis van de parameters van de voorziening zelf. De voorziening kan desgevallend nog een bijkomend voorschot aanvragen, bijvoorbeeld als de bezetting ondertussen gestegen is.

De regelgeving voorziet in een maximumwaarborg van 250 euro. Voor gezinnen met een inkomen van minder dan 27.000 euro bedraagt de waarborg maximaal 50 euro. Als de ouders hun verplichtingen nakomen, dan moet de waarborg teruggestort worden. Die regelgeving is thans al van toepassing in de zelfstandige sector en wordt uitgebreid naar alle kinderopvang in trap 2. Een waarborg van 600 euro kan onder de huidige regelgeving dus evenmin. Om voldoende garantie op kostendekking te hebben, vooral in het kader van wanbetaling, is een bedrag van 250 euro mogelijk onvoldoende. De regelgeving laat echter de ruimte om wanbetaling op een andere manier te beperken. Bepaalde voorzieningen werken bijvoorbeeld met voorschotfacturen of laten dagelijks betalen.

De voorrangsregeling zegt overigens helemaal niet dat er plaatsen vrijgehouden moeten worden, maar wel dat het opnamebeleid daarop afgestemd moet zijn. Als men niet voldoende doelgroepen bereikt, kan dat betekenen dat men moet samenwerken met een toeleider om voldoende doelgroepen binnen te krijgen.

De heer *Filip Winderickx* merkt op dat de regelgeving vraagt aandacht te besteden aan de voorrangsgroepen. Op dit ogenblik geldt dat al voor de erkende sector, maar deze regels waren ook al van kracht in de regelgeving voor IKG. Hoe dan ook, in de toekomst gelden ze voor alle kinderopvang vanaf subsidietrap 2. In 2014 zal er met de sector overlegd worden over de manier waarop men dat kan aanpakken. De opvangvoorzieningen weten vaak zelf niet of iemand uit een voorrangsgroep komt. De gegevens over gezinnen zoals bekend in de databanken van de preventieve gezinsondersteuning mogen om redenen van bescherming van persoonlijke levenssfeer niet zomaar voor dit doeleinde van voorrangsregeling in de kinderopvang aangewend worden. De samenstelling van de bevolking verschilt ook van de ene regio tot de andere. Doorverwijzers kunnen opvangvoorzieningen wel in contact brengen met kwetsbare gezinnen. Het gaat om een inspanningsverbintenis. De filosofie die daarachter zit is wel belangrijk. In 2014 zullen deze cijfers niet opgevraagd worden.

IV. REPLIEKEN

Mevrouw *Mieke Vogels* vindt het een ongezonde situatie als de mensen die instaan voor de pedagogische begeleiding van onthaalouders ook kunnen beslissen dat de draagkracht verminderd is. Wat is de relatie tussen de pedagogische begeleiding annex draaglastmeting en het agentschap Zorginspectie?

De cao is de belangrijkste bedreiging voor de uitvoering van dit decreet. De cao zou trapsgewijze worden uitgevoerd met als eindpunt 2020. De Vlaamse subsidiëring zal moeten volgen, maar daarover ligt niets vast. Zal men op 1 april 2014 klaar zijn om de cao uit te voeren zoals afgesproken? Op het federale niveau is er een verbinding gemaakt, maar op het Vlaamse niveau is er geen financieel engagement op langere termijn om dat in te vullen.

Zij had de indruk dat het principe bestellen is betalen niet alleen van toepassing was binnen trap 2, maar dat was blijkbaar een misvatting.

De heer *Filip Winderickx* antwoordt dat het principe bestellen is betalen, zoals het in de regelgeving is ingeschreven, geldt vanaf trap 2. Binnen trap 1 kan men vrij beslissen wat men daarmee doet. Daar doet men dat trouwens al. Er is wel een probleem met het door de opvangorganisator doorbetalen aan zijn aangesloten onthaalouders van wat ouders betalen voor een ongebruikte bestelde opvangdag, en dit vanwege een regeling in hun huidige sociaal statuut. Als men dat bedrag uitbetaalt aan de onthaalouder, dan is dat een fiscaal belastbaar inkomen. Daar staan namelijk geen kosten tegenover. Dan heeft de onthaalouder een deel fiscaal vrijgesteld inkomen en een deel niet fiscaal vrijgesteld inkomen. Dan krijgt men bovendien mogelijk ook problemen met de opvanguitkering die de RVA uitbetaalt bij afwezigheid van het kind. Kind en Gezin suggereert aan de diensten voor onthaalouders dat ze de middelen die ze op die manier verwerven op een andere manier zouden inzetten ten gunste van de onthaalouders. Ze kunnen bijvoorbeeld materiaal ter beschikking stellen van de onthaalouders of een studiedag organiseren.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t gelooft dat Kind en Gezin inderdaad verdere inspanningen zal doen om de sector te ondersteunen. Ze hoopt dat de mensen die zich rechtstreeks tot Kind en Gezin wenden ook goed geholpen zullen worden.

Mevrouw *Sonja Claes* heeft geen vragen gesteld. Ze heeft vooral geluisterd naar de antwoorden. Ze is ervan overtuigd dat er een positief engagement is om oplossingen uit te werken.

De heer *Filip Winderickx* deelt mee dat er binnen Kind en Gezin een heel team permanent bezig is met de vragen over deze kwesties.

Katrien SCHRYVERS,
voorzitter

Vera VAN DER BORGHT,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

bvba	besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
DAC	derde arbeidscircuit
FOD	Federale Overheidsdienst
gesco	gesubsidieerde contractueel
IKG	inkomensgerelateerd
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SIS	Sociaal Informatiesysteem
UnieKO	erkende beroepsvereniging voor de zelfstandigen in de kinderopvang in Vlaanderen en Brussel
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
vzw	vereniging zonder winstoogmerk